

[Melchior.]

her foreligger en kunstnerisk frembringelse, som altså har en kapitalværdi og derfor en forrentning.

Jeg vil også gerne i sagens sammenhæng erindre om, at det ofte sker ved radio- og tv-udsendelser, at eksperter, som udtaler sig, som stiller deres viden og fremstillingsevne til rådighed i et undervisningsprogram, ikke lønnes for denne indsats, medens den medarbejder, der stiller spørgsmålene, foruden sin egen gage også får en ophavsret og altså en kapital til forrentning. Man kunne nok stille det spørgsmål, om det altid er rimeligt.

Med disse mere principielle bemærkninger vil jeg i øvrigt gerne give tilslutning på CDs vegne til lovforslag nr. L 72 og L 73 og også konstatere, at der er tale om en liberalisering i adgangen til at gøre brug af udsendelser. Det kan vi tilslutte os, uden at vi på nogen måde ønsker, at det skal være en slidsk, som fører til, at man skal kunne tappe uden vederlag til dem, som rettelig har krav på det.

Jeg er en lille smule i tvivl – men det kan være manglende indsigt, der gør det – vedrørende stk. 3 i den foreslåede § 17, nemlig at vederlagskravet kun kan gøres gældende gennem organisationer, som er godkendt af ministeren for kulturelle anliggender. Det smager en hel del af organisationstvung; det står for mig således, at den kunstner, der er aldeles fritstående, må have samme ret, hvis vedkommende ellers kan finde ud af de rent praktiske ting – det er klart lettere gennem en organisation – altså samfundet må være så fleksibelt, at man også indrømmer en sådan enkeltstående kunstner, journalist, fotograf, eller hvad det være måtte, en tilsvarende ret.

Endelig skal jeg ligesom fru Nathalie Lind og hr. H. C. Hansen benytte lejligheden til at rykke for spørgsmålet om søfolks mulighed og ret til at få leveret, om jeg så må sige tv- og radioudsendelser pr. bånd, noget, som mit parti i høj grad opfordrer kulturministeren til at søge fremmet med positiv udgang.

Ole Henriksen (SF):

SF vil se meget positivt på de foreliggende to lovforslag, men vi er klar over, at der knytter sig mange problemer til ophavsretsloven, f. eks. kan det blive et spørgsmål, om man vil indskrænke disse rettigheder til kun at gælde undervisningsbrug eller til også at gælde almindelig tapping fra fjernsynet. Vi mener, der må

være mulighed for også at bevæge sig videre end i den i forvejen meget gennemhullede ophavsretslov.

Der er jo mange kunstnere, som må sælge deres produkt én gang for alle: folk, der maler billeder, og billedhuggere. De får selvfølgelig deres betaling, mens fotografer, forfattere og komponister jo er ofre for en massefabrikation og gengivelser af deres produkter. Jeg tror, man skal bevæge sig i den retning, at der gives en virkelig god betaling netop for dette, at produkterne bliver distribueret og massefabrikeret, som det sker i dag. Jeg tror ikke, man er i stand til at fastholde en ophavsretslov, med de moderne tekniske hjælpemidler, som efterhånden vinder indpas i samfundet. Man kunne f. eks. tage folketingets stole. Jeg synes, det er nogle udmærkede billedskærere, der har smykket dem, og de har formentlig én gang for alle solgt deres ophavsret, for at vi kan benytte disse stole, og dermed også fået en løn for at lave dette arbejde. Sådan tror jeg også almindelige mennesker ude omkring i samfundet ser på det med at have ophavsret til det produkt, som man står og laver, uanset om man sælger sit arbejde som lønmodtager, eller om man er i det frie marked og skal leve af det. Vi vil gerne kigge på sagen ud fra den synsvinkel, altså at langt de fleste mennesker, der producerer i samfundet, også skal have rimelige forhold med hensyn til ophavsret. Vi vil som sagt se positivt på lovforslaget og kan anbefale det.

Tove Jørgensen (DKP):

De problemer, spørgsmålet om ophavsrettligheder giver anledning til, er udtryk for de modsætninger, der nødvendigvis må opstå i et samfund, som ikke i tilstrækkeligt omfang yder støtte til udøvende kunstnere. Derved opstår den paradoksale situation, at de med næb og kløer må sikre sig mod, at det, der i egentligste forstand var meningen med deres virksomhed, ikke vendes mod dem selv. For det er da klart, at enhver kunstners egentligste ønske er at få så store grupper af befolkningen som muligt i tale, og at det er enhver kunstners største tilfredsstillelse at vide, at der er brug for det, han eller hun laver, og at mange ønsker at gøre sig bekendt med det. Men samtidig må kunstnerne sikre sig udkommet, de skal jo som andre dødelige faktisk have et eller andet i munden hver dag, og normalt forlanger man også, at de betaler deres husleje.

Kommunisterne er derfor fuld af forståelse